

**Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî ve Yetiştği Çevre
Kadir GÜLER***

Özet

XVII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin her alanda kendi klasiklerini ortaya çıkardığı bir dönem olarak kabul edilmektedir. Bu asırda yaşayan Türk kültür ve edebiyatının klasik şahsiyetleri şiir, tarih, coğrafya, bibliyografya, hat, resim, minyatür ve seyahatnâme alanında ortaya koydukları şaheserlerle, bu asrı estetik açıdan zirveye taşımışlardır. Buhûrî-zâde Mustafa İtrî, doğduğu ve yaşadığı şehirden eğitimine kadar her konuda yaşadığı asrın kendisine sunduğu imkânlardan yararlanmayı bilmiş bir mûsikîşinâs olarak, Klasik Türk Mûsikîsi'nin en büyük bestekârı kabul edilmektedir. İtrî, dînî ve lâ-dînî formda erişilmez besteler yapmış ve hem Türk müziğinin hem de evrensel müziğin dâhî sanatkarlarından biri olduğunu kabul ettirmiştir. Vefâtının 300. yılında UNESCO, 2012 yılını "Uluslararası 'İtrî Yılı" olarak ilan etti. Sunacağımız makalede, bestelediği *Segâh Tekbîr* ile dünyanın en çok okunan bestecisi ve "bizim öz mûsikîmizin pîri" olan Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî, başta yaşadığı asır ve çevresi olmak üzere, aldığı klasik edebiyat ve klasik mûsikî eğitimi yönlerinden incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: XVII. Yüzyıl, Klasik Türk Mûsikîsi, Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî, *Segâh Tekbîr*

**Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî And The Century He Lived In And His Environment
Kadir GÜLER**

Abstract

17th century is accepted in every field as a period in which the Ottoman Empire created it's own classics. The classical individual of Turkish culture and literature whom lived in this century, carried the century to its peak with masterpieces in fields of poetry, history, geography, bibliography, calligraphy, painting, miniature and journey-notes. Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî, as a musically skilled individual, has benefited in every aspect from the opportunities provided by the century he lived in, is accepted as the greatest composer of Classical Turkish Music. İtrî created grandiose compositions in religious and secular forms and ranked among the genius artists of both Turkish music and universal music. On the 300th anniversary of his death, UNESCO declared 2012 as "International 'İtrî Year." In this research, Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî, whom is the worlds most performed composer with his composition *Segâh Tekbîr* and "the master of our own music," the century he lived in and his environment, also his education in classical literature and classical music education will be examined.

Keywords: 17th Century, Classical Turkish Music, Buhûrî-zâde Mustafa 'İtrî, *Segâh Tekbîr*

---

* Yard. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü - KÜTAHYA